

NEZAKET KURALLARI

• Adap, iyi ahlak, güzel terbiye, eğitim gibi anlamlara gelen **edep** kelimesinin çoğuludur. Nezaket de kişinin çevresindekilere karşı gösterdiği **kibar** ve **görgü** davranışlardır.

- Adap ve nezaket kurallarına uyan bireyler toplumda beyefendi veya hanımefendi olarak tanınırlar.
- Kişisel mahremiyete (özel yaşam) özen göstermek, bu nedenle insanların özel yaşamlarına ait olan şeyleri araştırmamak ve başkalarına ait eşyaları izinsiz kullanmamak da nezaket kuralları arasında yer alır.
- Nezaketin temelinde saygı ve sevgi vardır. Bu nedenle toplumsal birlik ve bütünlük için evde, okulda, sokakta, toplu taşıma ve sosyal medya gibi birçok yerde adap ve nezaket kurallarına uyulması gerekir.

SELAMLAŞMA ADABI

• Selam sözlükte barış, esenlik, güven ve kurtuluş gibi anlamlara gelir. İnsanlar birbirlerine söz veya işaretlerle selam verdiklerinde birbirlerine esenlik dilemiş olurlar.

- Selamlaşmak insanlar arasındaki bağları güçlendirir. Bu nedenle hem Kur'an'da hem de hadislerde selamlaşmak tavsiye edilmiştir.
- Nezaket gereği selam verirken dikkat edilmesi gereken birtakım adap kuralları vardır. Bu kurallardan en önemlisi selama karşılık vermektir.

“Size bir selâm verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selâmla karşılık verin. Şüphesiz Allah, her şeyin hesabını gereği gibi yapandır.”

(Nisa suresi, 86. ayet)

Bir kişi ile karşılaştığımızda veya bir mekâna girdiğimizde selam verdiğimiz gibi bir kimse ile vedalaşırken veya bir mekândan ayrılırken de selam vermemiz gerekir.

- Selamlaşırken en çok **selamun aleyküm** kalıbını kullanacak da günaydın, merhaba, hayırlı günler, iyi çalışmalar gibi selamlaşma ifadeleri kullanabiliriz.

• Selamlaşırken bazı öncelikler bulunmaktadır:

- Ayakta olan oturana
- Araçla giden yaya olana
- Dışarıdan gelen içeride olana
- Yaşça küçük olan büyük olana
- Sayı bakımından az olan çok olana

İLETİŞİM VE KONUŞMA ADABI

• İletişim kurmak insanlar arasındaki duygu ve düşüncelerini aktarımını, sevinç ve üzüntülerin paylaşılmasını sağlar. Bunun en etkili yolu da konuşmadır.

- Konuşmalarımızda kullandığımız ifadelerle, seçtiğimiz ses tonu veya hareketlerimizdeki anlamlar ile kendimizi daha iyi ifade eder, iletişim kurduğumuz kimselere değer göstermiş oluruz.
- **İletişim kurarken dikkat etmemiz gereken kurallardan bazıları şu şekildedir:**

- Açık ve anlaşılır konuşmak
- Her zaman doğru ve dürüst olmak
- Kırıcı ve incitici konuşmalardan sakınmak
- Kalabalık içinde bir başkası ile gizli konuşmamak

Not: Sosyal medya da insanların sıklıkla iletişim kurduğu bir platformdur. İletişim ve konuşma adabında dikkat ettiğimiz her kurala burada da dikkat etmeli, muhatap olduğumuz kişinin gerçek kimse olduğunu unutmamalıyız.

SOFRA ADABI

• Yeme içme bütün canlıların temel ihtiyaçları arasında yer alır. Her canlı yaşamını devam ettirebilmek için Allah'ın (c.c.) kendilerine sunduğu nimetlerden yeteri kadar faydalanmalıdır.

- İnsanların Allah (c.c.) tarafından sunulan yiyeceklerin **helâl** ve **temiz** olanları tercih etmesi, nimetlere karşı asla nankörlük etmemesi gerekmektedir.

• “Artık Allah'ın size helâl ve temiz olarak verdiği rızıklardan yiyin. Eğer yalnız O'na ibadet ediyorsanız, Allah'ın nimetine şükredin.”

(Nahl suresi, 114. ayet)

Yeme içme ile ilgili insanların uymaları gereken nezaket kurallarından bazıları şunlardır:

- Ortak yemeklerde önümüzden yeme
- Yemekten önce ve sonra elleri yıkamak
- Oturarak yemek ve yemeği israf etmemek
- Aşırıktan uzak durmak ve dengeli beslenmek
- Yemeğe besmele ile başlamak ve Allah'a şükretmek
- Ağızda lokma varken konuşmamak ve yemeği çiğnerken ağızı kapatmak

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik [@Din ve Kültür](#)'ün katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları [mikailokumus.com](#)'a aittir.

HZ. LOKMAN'DAN (A.S.) ÖĞÜTLER

• Kur'an-ı Kerim'de geçmişte yaşamış kişiler, toplumlar ve peygamberlerle ilgili yaşanmış olaylar anlatılmış, insanların bu olaylardan ibret almaları amaçlanmıştır. Bu yaşanmış olaylara **kıssa** adı verilmektedir.

• Hz. Lokman (a.s.) Kur'an-ı Kerim'de hayatı anlatılan hikmet verilen salih bir kişidir. Yüce Allah Hz. Lokman'a (a.s.) iyiyi ve kötüyü birbirinden ayırabilme kabiliyeti (hikmet) vermiştir.

• “Andolsun, biz Lokman'a “Allah'a şükret” diye hikmet verdik. Kim şükrederse ancak kendisi için şükretmiş olur. Kim de nankörlük ederse, bilsin ki Allah her bakımdan sınırsız zengindir, övülmeye lâyıktır.”

(Lokman suresi, 12. ayet.)

• Oğluna verdiği öğütler ile ön plana çıkmaktadır. Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de bu öğütlere yer vermiş ve insanlara yol göstermiştir.

• “...‘Yavrum! Allah'a ortak koşma! Çünkü ortak koşmak elbette büyük bir zulümdür.’”

(Lokmân suresi, 13. ayet.)

“Eğer, hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığın bir şeyi bana ortak koşman için seninle uğraşırlarsa, onlara itaat etme. Fakat dünyada onlarla iyi geçin. Bana yönelenlerin yoluna uy. Sonra dönüşünüz ancak banadır. Ben de size yapmakta olduğunuz şeyleri haber vereceğim.”

(Lokmân suresi, 15. ayet.)

“Yavrum! Şüphesiz yapılan iş bir hardal tanesi ağırlığında olsa ve bir kayanın içinde yahut göklerde ya da yerin içinde bile olsa, Allah onu çıkarır getirir. Çünkü Allah en gizli şeyleri bilendir, (her şeyden) hakkıyla haberdar olandır.”

(Lokmân Suresi, 16. ayet.)

“Yavrum! Namazı dosdoğru kıl. İyiliği emret. Kötülükten alıkoy. Başına gelen musibetlere karşı sabırlı ol. Çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş işlerdendir.”

(Lokmân Suresi, 17. ayet.)

“Küçümseyerek surat asıp insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Çünkü Allah hiçbir ki-birleneni, övüneni sevmez.”

(Lokmân Suresi, 18. ayet.)

“Yürüyüşünde tabii ol, sesini alçalt. Unutma ki, seslerin en çirkinini merkeplerin sesidir.”

(Lokmân Suresi, 19. ayet.)

BİR DUA TANIYORUM: TAHİYYAT DUASI VE ANLAMI

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ۖ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ
اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ۖ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ ۖ أَشْهَدُ أَنْ لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ۖ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Okunuşu

Ettehiyyâtu lillâhi ve's-salevâtu ve't-tayyibâtu esselâmu 'aleyke eyyuhe'n-nebiyyu ve rahmetullâhi ve berakâtuhû esselâmu 'aleynâ ve 'alâ 'ibâdillâhi's-salihîn. Eşhedu en lâ ilâhe illallâh ve eşhedu enne Muhammeden 'abduhû ve rasûluh.

Anlamı

“Selam, rahmet ve bütün güzellikler, Allah içindir. Ey Peygamber! Allah'ın rahmeti ve bereketleri senin üzerine olsun. Selâm bizlere ve Allah'ın sâlih kullarına olsun. Ben şahadet ederim (kesinlikle bilirim) ki, Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. Ve şahadet ederim ki Hazret-i Muhammed Allah'ın kulu ve Resûlüdür.”

• Tahiyyat sözlükte selam, ikram ve hürmet gibi anlamlara gelmektedir. Yüce Allah'ın Hz. Muhammed'e (s.a.v.) rahmet, bereket ve esenlik dilediği bir duadır.

• Bu duanın Allah (c.c.) ile Hz. Muhammed'in (s.a.v.) arasında geçen bir konuşma olduğu rivayet edilir.

• Tahiyyat duasın Müslümanlara Hz. Muhammed (s.a.v.) tarafından öğretilmiştir. Bu dua namazın oturuş bölümünde okunmaktadır.

